

НАСТАВНО-УМЕТНИЧКОМ ВЕЋУ
ФАКУЛТЕТА ЛИКОВНИХ УМЕТНОСТИ БЕОГРАД
Париска бр. 16
11000 Београд

СЕНАТУ УНИВЕРЗИТЕТА УМЕТНОСТИ У БЕОГРАДУ
Косанчићев венац 29
11000 Београд

Београд
Број

Предмет: Извештај комисије за оцену и одбрану докторског уметничког пројекта „Порно дисонанца – Аудио и видео инсталација“ кандидата Мирзе Дедаћа

Комисија за оцену и одбрану докторског уметничког пројекта је на састанку одржаном 07.03. 2020. усвојила извештај којим се позитивно оцењује докторски уметнички пројекат Мирзе Дедаћа. Извештај Комисије садржи: уводно образложење, биографију кандидата, анализу докторског уметничког пројекта, оцену остварених резултата и критички осврт чланова Комисије као и закључак Комисије.

Уводно образложење

Докторски уметнички пројекат је са предложеним насловом пројекта „ Порно дисонанца – Аудио и видео инсталација “ одобрен на 127. седници Сената универзитета уметности у Београду 27. 09. 2018. године број одлуке је 7/414. За ментора је постављен др ум. Зоран Тодоровић, ванр, проф. Факултета ликовних уметности у Београду. Докторски уметнички пројекат је завршен. Комисија за оцену и одбрану у саставу: др ум. Владимир Николић доцент ФЛУ, др. Бојана Матејић, доцент, ФЛУ, др ум. Александра Јованић доцент, ФЛУ,

др. Мариела Цветић, ред, проф. Архитектонски факултет универзитета у Београду и др ум.
Зоран Тодоровић, ванр, проф ФЛУ – ментор, формирана је на 462. седници већа Факултета
ликовних уметноси у Београду 02. 10. 2019.

Биографија кандидата

Рођен 1981. у Београду (Србија). Завршио средњу „Саобраћајно-техничку школу“ у Земуну.
2009. год. се уписује на Факултет ликовних уметности на Универзитету уметности у
Београду, Одсек сликарство.

1.1 Образовање:

2012 – 2014 - Мастер ликовни уметник – Сликар, Факултет ликовних уметности, Београд,
дипломске мастер студије, Одсек сликарство. Мастер тема: *Представа слике у контексту
савременог уметничког језика*, Ментор: Милета Продановић. Дана 04.09.2014. завршио је
студије другог степена са просечном оценом 9,93.

2009 – 2012 - Дипломирани ликовни уметник – Сликар, Факултет ликовних уметности,
Београд, основне дипломске студије, Одсек сликарство. Проф. Чедомир Васић. Дана
06.09.2012. завршио је студије првог степена са просечном оценом 9,40.

1.2 Уметничка биографија:

Самосталне изложбе:

2019. *Порно дисонанца*, Галерија Дома омладине, Београд. Комисија у саставу Катарина
Костандиновић (историчарка уметности), Ивана Ивковић (визуелна уметница), Јелена Мијић
(визуелна уметница) и Јелена Павићевић (уредница ликовног програма Дома омладине
Београда)

2018. *О говнима и другим меким стварима*, Улична галерија, Београд, Србија. Комисија у
саставу Слађана Петровић Варагић, Јелена Мијић, Ива Чукић, Душан Рајић и Хорда Саге.

2017. *Догађај*, 10. Флуизми - 1.номадски летњи програм, Галерија Прозор, Београд, Србија. По позиву Јелене Спаић кустоса и организатора пројекта.

2017. *Вечерњи програм*, Оставинска галерија, Београд, Србија.

2015. *Поступак*, галерија Heterotopia Perpetuum Mobile, Београд, По позиву Селмана Тртовца уметника и директора галерије.

2015. *Индиго цртежи*, Галерија мењачница Гете Институт (Goethe Institut), По позиву Селмана Тртовца уметника и кустоса галерије. Београд, Србија.

2015. *Недоступни* (Са Тијаном Раденковић и Ваштаг Венделом) галерија Ремонт, Београд, Комисија у саставу: Саша Јањић, Светлана Петровић и Срђан Вељовић.

2015. *Композиције*, галерија Звоно, Београд, По позиву Љиљане Тадић директорке галерије.

2014. *Empty space*, (Са Тијаном Раденковић) Културни центар Град, Београд, Комисија у саставу: Моника Ланг, Људмила Стратимировић, Давор Брукета, Rickard Lindqvist и Александар Стојановић.

2014. *Савремени модели*, Културни центар Рибница, Краљево, Србија. По позиву Милорада Вујашанина Цуја уметника и кустоса галерије.

Групне изложбе:

2019. *Revolution Is Us*, Autostrada Biennale II, Призрен, По позиву кустоса Giacinto Di Pietrantonio.

2018. *Простор за грешку*, Оставинска галерија, Београд, Србија

2017. *... de la porosité IV*, Ecole des Beaux - Arts – MoCo, Монпеље, Француска. По позиву кустоса Милана Тутуновића.

2017. *Heterotopia*, Српска кућа, Лондон, Велика Британија. По позиву организације Contemporary Balkan Art.

2017. *Off the road*, Галерија Прозор, Београд, Србија. У организацији платформе Кластер-Арт

2017. *Остали радови*, Галерија подрум, Културни Центар Београда, Београд, Србија. По позиву ауторке изложбе Сандре Стојановић.

2017. *Национални Музеј Савремене Уметности*, Оставинска галерија, Београд, Србија.

2017. *Interruption*, Library, Лондон, Велика Британија. По позиву организације Contemporary Balkan Art.

2017. *Кеш колица и шмекерица*, Галерија Графика, Нови Сад, Србија. По позиву кустоскиње Андреје Палашти.

2017. *Перспективе XXXII*, Национална Галерија, Београд, Србија. По позиву селектора изложбе Јелене Спаић.

2016. *Новембарски салон визуелних уметности*, Народни музеј Краљево, Краљево, Србија. По позиву кустоскиње музеја Града Краљева Сузане Новчић.

2016. *Transformation of image*, Музеј савремене уметности, Загреб, Хрватска. Кустос пројекта Иван Скврце.

2016. *Младост / Изложба младих 2016*, Ниш Арт Фондација, Кућа легата, Београд, Србија. Комисија у саставу: Мрђан Бајић, Неда Арнерић и Кристина Ристић.

2016. *Младост / Изложба младих 2016*, Ниш Арт Фондација, Галерија Србија, Ниш. Комисија у саставу: Мрђан Бајић, Неда Арнерић и Кристина Ристић.

2015. *Руке на жици*, Галерија Дома Културе Студентски град, Београд, Србија. По позиву аутора изложбе уметника Зорана Димовског.

2015. *Mediterranea 17, No Food's Land Young Artists Biennale*, Милано, Италија. Комисија у саставу: Данило Прњат, Нина Мудринић Миловановић и Снежана Арнаутовић.

2015. *36. сусрет Акварелиста*, Савремена галерија Зрењанин, Зрењанин, Србија. По позиву кустоскиње галерије Славице Попов.

2015. *IRL*, Галерија У10, Београд, Србија. По позиву ауторке изложбе уметнице Сандре Стојановић.

2015. *BUG 4/2*, Галерија G12 Hub, Београд, Србија. По позиву аутора изложбе уметника Зорана Тодоровића.

2014. *О вредности*, Галерија шок задруга, Нови Сад, Србија. По позиву ауторке изложбе Сандре Стојановић.

2014. *Playground*, Нова Колекција, Галерија У10, Београд, Србија. Кустос пројекта Маја Ћирић.

2014. *Визуелне интервенције*, Галерија Отворени простор, Мајданпек, Србија. По позиву аутора изложбе Саше Ткаченка.

2014. *43. Изложба цртежа и скулптура малог формата студената Факултета ликовних уметности*, Дом Омладине, Београд, Србија. Избор радова Зоран Димовски и Габријел Глид.

2013. *Укус тела*, Изложба студента Факултета ликовних уметности, Галерија Дома Културе Студентски град, Београд, Србија. По позиву аутора изложбе уметника Зорана Димовског.
2013. *Facing Belgrade/There will be no miracles here*, Уметничка платформа Луис Леу, Карлсруе, Немачка. По позиву уметника и кустоса Бориса Бербера.
2013. *Inventia inclusiva*, Тријенале проширених медија, уметнички павиљон Цвијета Зузорић, Београд. Жири у саставу : Ђаковић Зорана, Мартиновић Драгана, Огњеновић Тамара, Шуица Никола, Вуковић Стеван.
2013. *42. Изложба цртежа и скулптура малог формата студената Факултета ликовних уметности*, Дом Омладине, Београд, Србија. Избор радова Добрица Бисенић и Габријел Глид.
2013. *XVII Бијенале студентског цртежа србије*, Дом културе студентски град, Београд.
2012. *Изложба студената Факултета ликовних уметности*, Универзитетска библиотека „Светозар Марковић”, Београд, Србија. По позиву аутора изложбе уметника Зорана Димовског.
2012. *Пронађи уметника*, Миксер фестивал, Београд, Србија.
2012. *41. Изложба цртежа и скулптура малог формата студената Факултета ликовних уметности*, Дом Омладине, Београд, Србија. Избор радова Добрица Бисенић и Габријел Глид.
2012. *Два госта доста*, Хол центра за културу, Ваљево, Србија. По позиву организације Уметнички комбинат.
2012. *Учесник изложбе награђених студентских радова Факултета ликовних уметности*, Галерија Факултета ликовних уметности, Београд, Србија.
2012. *BUG 3/2*, Магацин, Београд, Србија. По позиву аутора изложбе уметника Зорана Годоровића.
2011. *La Miniature*, Пратећи програм осмог међународног бијенала савремене графике, Лијеж, белгија. По позиву проф. Катарине Зарић.
2011. *40. Изложба цртежа и скулптура малог формата студената Факултета ликовних уметности*, Дом Омладине, Београд, Србија. Избор радова Добрица Бисенић и Габријел Глид.
2011. *Учесник изложбе награђених студентских радова Факултета ликовних уметности*, Галерија Факултета ликовних уметности, Београд, Србија.

2011. *Вечерњи акт*, Галерија Факултета ликовних уметности, Београд, Србија. Избор радова проф. Добрица Бисенић и доцент Драгана Станаћев Пауча.

2010 – 2014. *Годишња изложба студената Факултета ликовних уметности*, Београд, Србија.

1.3 Награде и признања:

2014. Награда за посебне резултате у оквиру пројекта „*Мој дом*“ и методичке праксе на предмету методика ликовног васпитања и образовања, Дом културе Београд. Србија.

2012. Награда „*Стеван Кнежевић*“ за цртеж од треће до пете године факултета. Додељује Факултет ликовних уметности Београд, Србија.

2011. Награда за цртеж, друге године факултета. Додељује Факултет ликовних уметности у Београду, Србија.

1.4 Предавања:

2018. 1/1/1 (1 дан / 1 уметник / 1 рад), Институт за аплауз

2017. *Дијалог*, Пројекат критичке рецепције актуелних уметничких пракси локалних аутора млађе генерације. Аутори пројекта Ксенија Јовишевић и Стеван Вуковић, Оставинска галерија, Београд, Србија.

2013. *KCB ArtSample #3*: Разговор са Јеленом Николић и Мирзом Дедаћ.

Савамала ArtSample је део програма 3BGD.edu пројекта Урбан Инкубатор: Београд, Србија.

1.5 Пројекти:

2015. *Интер локатор*. Током лета 2015 у сарадњи са уметницима Тијаном Раденковић и Ваштаг Венделом реализује летњи програм у галерији Heterotopia Perpetuum Mobile.

2015. Учесник пројекта „*Мој Дом*“, у сарадњи са Домом за децу и омладину ометену у развоју Сремчица, ФЛУ Галерија, Београд, Србија. Кординатори пројекта: Никола Шуица, Марија Ђалић, Тијана Раденковић, Савет галерије ФЛУ.

2014. Учесник пројекта „*Нова колекција*“ у сарадњи са Трећим Београдом, независном уметничком асоцијацијом, Београд, Србија. Кустоскиња пројекта Маја Ђирић.

2008-2009. Учествовао на пројекту израде и уградње зидних и подних мозаика за Виминацијум, Костолац.

1.6 Учешће у раду уметничких колонија:

2015. 36. *Сусрет Акварелиста*, Уметничка колонија Ечка, Зрењанин, по позиву кустоскиње Славице Попов из Савремене галерије Зрењанин.

1.7 Радови у колекцијама:

2015. Савремена галерија Зрењанин;

1. *Подморнице; Мирза Дедаћ VS Никола Маџура*, акварел, диптих, 2x50x70 цм, 2015.

2. *Подморнице; Мирза Дедаћ VS Мирјана Благојев*, акварел, диптих, 2x50x70 цм, 2015.

3. *Подморнице; Мирза Дедаћ VS Андреа Палашти*, акварел, диптих, 2x50x70 цм, 2015.

4. *Подморнице; Мирза Дедаћ VS Марина Марковић*, дрвене боје, диптих, 2x35x49,5 цм, 2015.

2015. Уметничка колекција Шуматовачка;

Туга, индиго на папиру, 100x70 цм. 2014.

2016. Imago Mundi, Luciano Benetton Collection;

Врисак, индиго на платну, 12x10 цм.

2016. Сурдулички културни центар;

Композиција (Lasso tool), 120x180цм. акрил, спреј и маркер на платну

1.8 Радови штампани у зборнику научних и стручних скупова

Приказ дела „Савремена уметност и савременост“, Тери Смит, Зборник Факултета ликовних уметности, Београд Уметност и теорија, Одсек за теорију уметности, бр.2. Новембар 2015.

Анализа докторског уметничког пројекта

Писана експликација докторског уметничког пројекта постављена је као ауторска рефлексивна инсталација која чини централни део доктората али и уметничке праксе која му је предходила.

Експликација докторског уметничког пројекта “Порно дисонанца – аудио видео инсталација“ кандидата Мирзе Дедаћа написана је на 52 куцане стране (Times New Roman 12, са проредом 1,5) у четири поглавља са списком литературе од 24 библиографских са илустрованим прилозима као и са биографијом кандидата.

Пројекат је изведен током 2019 године. Презентација је изведена у галерији Дома омладине у Београду.

Образложење докторског уметничког пројекта:

Мирза Дедаћ припада оној групи уметника чије радове би могли разумети као постмедијске интервенције које се изводе и пројектују у изабраном контексту и у медијском формату који најбоље одговара конкретной намери. Ради се о различитим медијским дериватима који креирају догађај. У случају овог пројекта ради се о преузетој и модификованој сцени из комерцијалног порно филма која је постављена у галерију у облику видео инсталације.

Предмет његовог уметничког истраживања се начелно бави проблемом медија и популаре културе, конкретно, порнографске индустрије као једне од форми популарне културе. Овим пројектом уметник настоји да мапира простор забрана и цензура у доминантној опсценој култури и да установи њихов смисао.

Рад се састоји од аудио визуелне интервенције комерцијалног порно филма, у виду деконструкције његових чулних и перцептивних опажаја. Видео материјал је преузет са најпосећенијег интернет сајта за ову врсту филмског жанра. Направљен је као медиски хибрид који пропитује улогу медија и њихову рецепцију.

Рад испитује консеквенце приказивања оваквог садржаја у оквирима институција уметности и у том смислу деловање уметника унутар њих.

Текст експликације докторског уметничког пројекта поред уводног дела који даје осврт на познате историјске и концептуалне обрте и предпоставке савремене уметности прати и генезу сопствене уметничке продукције. Текстуална експликација такође дотиче и питања јавне репрезентације тела и сексуалности уводећи у текст и историске референце које дају преглед представа сексуалности у пољу уметности. У једном сегменту пројекат је форматиран као истраживачки рад који се односи на праћење и рефлексију јавности, (један вид истраживачког рада у виду документације; текстова, коментара) наспрам самог рада и његове могућности излагања.

У техничком смислу пројекат функционише као интервенција над порнографским филмом. Цензурисане су све експлицитности смањивањем броја пиксела односно спуштањем резолуције слике. На тај начин се добила мозаичка структура слике која формира нејасну представу. На овај начин се елиминише експлицитност садржаја али се поједностављене форме ипак наслућују.

Звучни сегмент интервенције су помогли радио водитељ Сава Ристовић и уметница Марина Марковић.

Дијалози као и гласови који су специфични за ову врсту филмског жанра глумаца су у потпуности искључени. Радњу филма описује наратор (Voice Over) приступом у коме је језик врло формализован лишен било каквог еротизма користећи се еуфемизмима као и конвенционалним и стручним терминима. У својој структури текст има елементе филмског журнала који карактерише прецизно представљање чињеница којим се описују догађаји.

Овом ефекту доприноси познати глас наратора кога публика препознаје из многих документарних и образовних радијских емисија.

Рекодирањем опсецености порнографије добила се нека врста празне огољене форме у којој су сви елементи присутни али недостаје порно ефекат, заправо он делује својим одсуством. Интервенција је покушај да се направи хибрид различитих и по својој намени супротстављених медијских формата. Улога радијског водитеља као и начин на који је текст написан и интерпретиран додатно је допринео медијској хибридности и неодређености овога рада.

Наравно, иако је у овом случају екслицитност неутрализована, публици је јасно о каквом садржају је реч и то је место на којем публика препознаје ситуацију у којој се налази и у којој се очекује и добија реакција.

Поставке је изведена као комбинација биоскопске и галеријске пројекције где је са једне стране приступ призору отворен и где се дели са другима као и у свакој галеријској поставци али је размештај елеманата инсталције, пројектор, платно, столице за публику, и сл. биоскопски.

Биоскоп је алузивно присутан или је присутан као конвенција која усмерава правац читања рада. То је јавна пројекција у галерији која се супротставља интимности мрака биоскопског приказа и то је додата вредност непријатности коју изазива порнографски филм иако је без порно садржаја. Ситуација нас открива као потрошаче изосталог садржаја, знамо о чему се ради, знамо шта недостаје и то делимо са другима. Нешто што се гледа када смо сами се уводи у контекст јавног места.

Оцена остварених резултата и критички осврт

Пројекат “Порно дисонанца – аудио видео инсталација” настоји да испита учинке одређених медијских образаца и жанрова популарне културе, смаштајући их у домен и институције савремене уметности који се овим смештањем такође пропитују и провоцирају. Размештај елемената који формира овај рад креира ситуацију која публику помера из сигурне и дистанциране позиције отварајући простор нелагоде који гарди мизансцен индикативних односа и понашања. Текст који описује и прати рад је написан са циљем да објасни и оправда овај поступак. У том смислу нас аутор поред описа конкретног пројекта упознаје са својом праксом кроз предходно изведене радове као што нас упознаје и са неким релацијама које проналази у сличним искуствима других савремених уметника. Читалац експликације докторског уметничког пројекта “Порно дисонанца” се такође упознаје и са основним историјским чињеницама културних и религијских пракси које на различите начине кодификују сексуалне односе као што се упознаје и са тематизацијом секса и еротике у уметности кроз историју уметности.

Текст се очекивано фокусира и на централну тему коју окупира овај рад, тачније на феномен порнографије и контексту у којем она данас постоји и делује а то је пре свега интернет, потрошачки свет, индустрије забаве и афективне економије односно економије пажње. У овом сегменту писане експликације аутор се осврће на аргументацију и полемике које долазе од разних актера из различитих домена, журналистике, активизма, медијске и уметничке критике, теорије уметности, феминизма чак и екологије. Истовремено се упућује и на праксе уметница и уметника који ову област савременог искуства такође истражују.

Мирза Дедаћ се у тексту експликације осврће на различите виђења медија и спектакла који разматрају проблеме односа јавног – приватног простора које овај рад маркира. Речима аутора, „Свет информационих технологија не само да је креирао нашу перцепцију преобликоване стварности већ је створио простор који афирмише медијски сензационализам заснован на огољавању личних и интимних тренутака наших живота.“ Аутор истовремено разуме развој електронских медија и машина визија и њихову функцију данас као наставак логике дисциплине и надзора који се фокусирају на тело. То су још увек фукоови примери и увиди, дакле ствар се види као развијена форма паноптикума што се може и другачије сагледати јер се ради о надзору свих над свима, власт није више једини и повлашћени

посматрач. Пре се може говорити о некој врсти криптоптикума где није могуће установити разлику између државног и комерцијалног надзора јер се подаци купују на тржишту. Дакле, не ради о порнографији као таквој него о порнографизацији наше свакодневне културе о логици изложености која организује наша искуства, међусобне односе и очекивања. Порнографија се идеално уклапа у медијски екосистем који се организује и развија на интернету који структурира нашу реалност као асоцијалну, као реалност одређену приватним интересима и личним разлогом. У том смислу интернет пре свега треба видети као систем повезаних компанија које развијају оперативне системе уз које су корисници аплицирани а не као отворену комуникациону мрежу од јавног интереса.

Закључак комисије

Докторски уметнички пројекат „Порно дисонанца – Аудио и видео инсталација“ поставља одређене визуелне и звучне слике као просторни амбијент за афективну размену са публиком. Међутим овакав амбијент формира и одређену социјалну ситуацију која се може видети као симптом који чини видљивим културални расцеп савременог информатичког света.

Кандидат Мирза Дедаћ је докторским уметничким пројектом показао професионалну и уметничку компетентност у домену савремене ликовне уметности. Кандидат је овим пројектом демонстрирао способности да постави и влада сложеним уметничким и поетичким проблемима. Истраживањима за пројекат и његовом изведбом кандидат је показао способност да успешно делује у проблемски захтевном контексту савремене уметности.

Комисија оцењује докторски уметнички пројекат кандидата Мирзе Дедаћа иновативним истраживачко уметничким радом којим су отворене могућности новог доживљаја и разумевања односа уметности и популарне културе. Комисија предлаже Наставно

уметничком већу Факултета ликовних уметности и Сенату Универзитета уметности у Београду да прихвати извештај, те да покрене процедуру за јавну одбрану докторског уметничког пројекта „Порно дисонанца – Аудио и видео инсталација“ кандидата Мирзе Дедаћа.

07.03.2020. Београд

др ум. Александра Јованић. ФЛУ

др Бојана Матејић, доцент. ФЛУ

др ум. Владимир Николић, доцент. ФЛУ

др Мариела Цветић, ванр, проф. Архитекстонског факултета Универзитета у Београду

др ум. Зоран Тодоровић ванр, проф. ФЛУ (ментор)